

Natur og miljø
Skovløkken 4, Tejn 3770 Allinge

Dansk Ornitologisk Forening, Bornholm og
Dansk Naturfredningsforening, Bornholm
v. Kåre Kristiansen
Vystebyvej 4
3790 Hasle

Bornholms Regionskommune
Center for Natur, Miljø og Fritid
Natur og miljø
nm@brk.dk
www.brk.dk
CVR: 26 69 63 48

5. november 2019

J. nr. 09.11.00K08-0026

Vedrørende henvendelse om helikopterflyvningers forstyrrelse af fuglelivet ved Salthammer

Bornholms Regionskommune har den 7. august 2019 modtaget en henvendelse fra Dansk Ornitologisk Forening, Bornholm (DOF-Bornholm) og Dansk Naturfredningsforening, Bornholm (DN-Bornholm) vedrørende helikopterflyvningers forstyrrelse af fuglelivet ved Salthammer.

I henvendelsen redegøres der for, at helikopterflyvning med start og landing i Snogebæk virker forstyrrende for fuglelivet ved den nærliggende Salthammer Odde, som er en vigtig raste- og fourageringslokalitet for såvel trækfugle som lokale ynglefugle. Foreningerne udtrykker derfor ønske om, at der findes en landingsplads længere væk fra stranden ved Salthammer.

Bornholms Regionskommune har i forbindelse med foreningernes henvendelse været i kontakt med Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen, der har den overordnede myndighedskompetence på området. Styrelsen har bl.a. sendt Bornholms Regionskommune en beskrivelse af reguleringsgrundlag og aftale om proces ved helikopterrundflyvning fra midlertidige pladser. Dette dokument er vedhæftet som bilag til dette brev.

Lovgivning og myndighedstilladelser

Helikopterrundflyvninger fra midlertidige helikopterlandingspladser skal i henhold til Lov om luftfart anmeldes til Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen og til kommunen. Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen er myndighed for så vidt angår overflyvninger, flyvehøjder m.m. og vurderer, om arrangementet giver anledning til krav i relation til luftfartslovgivningen.

Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens oplyser, at styrelsens stillingtagen til de konkrete rundflyvningsarrangementer primært baserer sig på en vurdering af, om flyvesikkerheden er i orden, herunder om der er mulighed for at foretage en sikker nødlanding i tilfælde af motorstop. Derudover undersøger styrelsen også, om start og landing finder sted over særligt støjfølsomme naturområder omfattet af [BL 7-15](#), hvilket ikke er tilladt. Endvidere tjekkes afstanden til tæt bebyggede områder. Er den mindre end 150 m, kræves en dispensation. En sådan dispensation vil som udgangspunkt være betinget af, at kommunen har givet sin miljømæssige accept af det planlagte arrangement.

Kommunen kan ikke nedlægge forbud mod beflyvning af private arealer med mindre, at det i henhold til anden lovgivning ikke kan tillades.

Kommunen skal vurdere de miljømæssige forhold ved start og landing jf. miljøbeskyttelseslovens § 42, som giver kommunerne mulighed for at stille vilkår til aktiviteten. Denne bestemmelse omfatter uhygiejniske forhold, væsentlig forurening og væsentlige støjulemper for omgivelserne.

Kommunen er desuden høringspart i forbindelse med Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens administration. Styrelsen kan på kommunens foranledning indarbejde vilkår i dispensationen. Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen oplyser, at såfremt kommunens vurdering er, at flyvningen kun bør finde sted på særlige operationelle vilkår, fx at "Der holdes en afstand til ansamlinger af vade-og svømmefugle på 200-300 m" eller "Hvis fugle flyver op som følge af flyvningen, skal flyvningen ophøre i det pågældende område", kan Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen på kommunens foranledning indarbejde sådanne vilkår i den nødvendige dispensation. Er kommunens vurdering, at flyvning fra området af miljømæssige årsager slet ikke bør finde sted, vil dette afstedkomme, at Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen ikke giver den fornødne dispensation.

Tilladelse til helikopterflyvning på Bornholm i 2019

Skyfox har i 2019 fået tilladelse fra Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen til at beflyve fem lokaliteter på Bornholm i perioden 1. juli til 2. august i tidsrummet kl. 10-17.30 – 5 dage på hver lokalitet – i praksis én dag ugentligt hvert sted.

Bornholms Regionskommune har ikke haft bemærkninger til de lokaliteter som er valgt, herunder Snogebæk Havn, som er en privat havn. Det har været kommunens vurdering, at med én dag ugentligt hvert sted i pågældende periode og det antal flyvninger, der er lagt op til i anmeldelsen, vil aktiviteten ikke påføre omgivelserne væsentlige gener, og derfor har kommunen ikke haft bemærkninger for så vidt angår støj eller andet. Det har indgået i kommunens vurdering, at en vis synlighed og tilgængelighed også er nødvendig for virksomheden.

Skyfox har fløjet på Bornholm i ca. 10 år. Der har typisk været 2-5 henvendelser om året til kommunen vedr. flyvninger. Det er første år, kommunen har modtaget henvendelser fra foreninger.

Bemærkninger fra Skyfox

Bornholms Regionskommune har videresendt henvendelsen fra DOF-Bornholm og DN-Bornholm til ejeren af Skyfox, som er den aktør, der står for helikopterrundflyvningen på Bornholm, og har anmodet om deres bemærkninger til henvendelsen. Skyfox har oplyst, at de i 2019 kun havde én dag med flyvninger fra Snogebæk, da resten blev aflyst på grund af vejret. Den ene flyvedag havde Skyfox omkring fire flyvninger, hvilket derfor ikke var en hel flyvedag.

Skyfox oplyser, at de ikke har flyttet pladsen men har fløjet fra samme sted de sidste 10 år. Skyfox oplyser, at der for nogle år siden på eget initiativ var et medlem fra Ornitologisk Forening ude og tjekke, mens de fløj, og han havde ingen indvendinger til flyvningerne. Han bemærkede, at fuglene drejede hovederne efter helikopteren de første par gange men derefter ikke bed mærke i helikopteren.

Skyfox oplyser, at de i øjeblikket ikke har et alternativ til den nuværende helikopterlandingsplads.

Drøftelse af helikopterflyvning på møde i Grønt Dialogforum

På Grønt Dialogforums møde den 9. september 2019 havde DOF-Bornholm og DN-Bornholm sat helikopterflyvninger på Bornholm på dagsordenen til drøftelse. Formand for Natur- og Miljøudvalget Leif Olsen ønskede på baggrund af drøftelsen, at Natur- og Miljøudvalget orienteres, når/hvis kommunen modtager en anmeldelse af helikopterflyvning til sæsonen i 2020.

Bornholms Regionskommunes vurdering

Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen skal som beskrevet undersøge, om start og landing finder sted over særligt støjfølsomme naturområder omfattet af BL 7-15. Særligt støjfølsomme naturområder omfatter internationale

fuglebeskyttelsesområder og enkelte habitatområder - på Bornholm er fuglebeskyttelsesområdet Almindingen, Ølene og Paradisbakkerne som det eneste udpeget. Hverken Salthammer Odde eller Nexø Sydstrand er således udpeget.

Der er ca. 6 km fra Snogebæk til fuglebeskyttelsesområdet i Almindingen, Ølene og Paradisbakkerne. På udpegningsgrundlaget for området er ni fuglearter, som alle er knyttet til skov eller enge og moser og ikke til kysten. Det er derfor Bornholms Regionskommunes vurdering, at start og landing i Snogebæk ikke påvirker fuglene på udpegningsgrundlaget.

De fleste fugle i Danmark er fredede jf. artsfredningsbekendtgørelsen. Fredningen betyder, at man ikke forsætligt må dræbe eller indfange dem, og der er regler om, hvornår visse fugles redetræer må fældes og lignende, men bekendtgørelsen regulerer herudover ikke forstyrrelser af fuglene.

Salthammer Odde er i modsætning til Nexø Sydstrand ikke beskyttet som reservat. Der er dog forbud mod jagt i området, hvilket imidlertid skyldes den bynære beliggenhed.

Bornholms Regionskommune vurderer på den baggrund, at der ikke i lovgivningen er krav om at sikre fuglene ved Salthammer Odde mod forstyrrelser.

Bornholms Regionskommune vurderer, at miljøbeskyttelseslovens § 42 ikke kan anvendes til at regulere forstyrrelser af fugle ved erhvervsmæssig helikopterrundflyvning, idet miljøbeskyttelsesloven ikke regulerer støjpåvirkning af dyr.

Kommunen kan dog ved Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens høring af kommunen i forbindelse med anmeldelse af midlertidige helikopterlandingspladser bede styrelsen om at stille særlige vilkår vedr. fuglene. Vilkårene skal være saglige og der skal være proportionalitet mellem vilkår og opnået effekt.

Bornholms Regionskommune er først i år blevet bekendt med DOF-Bornholm og DN-Bornholms vurdering af, at helikopterflyvningen forstyrrer fuglelivet på Salthammer Odde. I år har der ifølge Skyfox kun været én flyvedag fra Snogebæk.

Bornholms Regionskommune har brug for mere viden om, hvordan helikopterflyvningen påvirker fuglelivet ved Salthammer Odde, hvis kommunen skal kunne inddrage hensyn til fuglelivet i sagsbehandlingen af en kommende anmeldelse af helikopterflyvning. Påvirkningen fra helikopterflyvningen skal ses i forhold til andre forstyrrelser, der forekommer i området som f.eks. hundeluftning, sejlads i båd og kajak, havnefest mm.

Når/hvis Bornholms Regionskommune modtager en anmeldelse af helikopterflyvning til sæsonen i 2020, vil kommunen sende anmeldelsen i høring hos DOF-Bornholm og DN-Bornholm, ligesom Natur- og Miljøudvalget vil blive orienteret. Foreningerne opfordres i den forbindelse til at uddybe deres vurdering af helikopterflyvningens påvirkning på fuglelivet.

Venlig hilsen

Katrine Høst
Landskabsforvalter